

γειτονιά

γειτονιά, η, ουσ. [μσν. γειτονιά <αρχ. γειτονία <γείτων], η γειτονιά. **1α.** η περιοχή γύρω από το σπίτι που μεγαλώνουμε, η συνοικία. (Λαϊκό τραγούδι: *μένω σε κάποια γειτονιά, φτωχική γειτονιά, που έχει σπίτια χαμηλά, όλοι οι άνθρωποι εκεί έχουν πάντα γιορτή και μοιράζουνε φιλιά*). **β.** κατ' επέκταση, οι άνθρωποι που ζουν στη γειτονιά. (Λαϊκό τραγούδι: *μου κόλλησ' όλ' η γειτονιά κάθε ώρα με πειράζει, να το πάρεις το κορίτσι, να το πάρεις, μου φωνάζει*). **2.** μεγάλη περιοχή που εκτείνεται τριγύρω από μια χώρα: «πρέπει να έχουμε τον νου μας, γιατί στη γειτονιά μας, στα Βαλκάνια, υπάρχει έντονη αναταραχή». (Ακολουθούν 12 φρ.)·

- αλίμονό του που πεινά κι ελπίζει απ' τη γειτονιά, βλ. λ. [πεινώ](#)·

- βασιλικός στη γειτονιά, κι αγκάθι μέσ' στο σπίτι, βλ. λ. [σπίτι](#)·

- βούιξε η γειτονιά ή βούιξε η γειτονιά όλη ή βούιξε όλη η γειτονιά, το μυστικό που αποκαλύφθηκε ή το νέο που διαδόθηκε έκανε μεγάλη αίσθηση, μεγάλη εντύπωση, γι' αυτό και πολυσυζητήθηκε: «βούιξε όλη η γειτονιά που τον έκαναν τσακωτό με τη γυναίκα του φίλου του και συ δεν άκουσες τίποτα;». (Λαϊκό τραγούδι: *βούιξε όλη η γειτονιά το πήρανε χαμπάρι, ο κόσμος το 'χει τούμπανο κι εσύ κρυφό καμάρι*)·

- δε θα περάσεις απ' τη γειτονιά μου; απειλητική έκφραση σε άτομο που μας συμπεριφέρεται προκλητικά ή βίαια, επειδή βρίσκεται στο οικείο περιβάλλον του, και έχει την έννοια πως θα του ανταποδώσουμε τα ίσα, όταν τύχει και βρεθεί στο δικό μας οικείο περιβάλλον. Ιδίως σε χρήση από τα μικρά παιδιά·

- είμαστε γειτονιά, μένουμε στην ίδια γειτονιά: «με τον τάδε είμαστε γειτονιά από μικρά παιδιά»·

- να βουίξει η γειτονιά ή να βουίξει η γειτονιά όλη ή να βουίξει όλη η γειτονιά, να γίνει γνωστό στη γειτονιά, να το μάθει όλη η γειτονιά: «φώναξέ το πως μ' αγαπάς να βουίξει η γειτονιά». (Λαϊκό τραγούδι: *σήκω χόρεψε συρτάκι με τρελή διπλοπενιά, χόρεψέ το σαν μορτάκι να βουίξει η γειτονιά*)·

- ο λύκος στη γειτονιά του αρνί δεν αρπάζει, βλ. λ. [λύκος](#)·

- όποιος έχει ψώρα και παιδί, στη γειτονιά να μην κατεβεί, όταν υπάρχει περίπτωση να ενοχλήσει κάποιος κάποιους με την παρουσία του, τότε είναι καλύτερα να μην τους συναναστρέφεται. Από την εικόνα του ψωριάρη που γίνεται ενοχλητικός καθώς, ξύνεται κάθε τόσο λόγω της ασθένειάς του, και της μητέρας που έχει μικρό παιδί που ενοχλεί τους άλλους με το κλάμα του·

- σαν σε τιμά το σπίτι σου, σε τιμά κι η γειτονιά σου, βλ. λ. [σπίτι](#)·

- σηκώνω τη γειτονιά στο ποδάρι ή σηκώνω στο ποδάρι τη γειτονιά, βλ. φρ. *σηκώνω τη γειτονιά στο πόδι*·

- σηκώνω τη γειτονιά στο πόδι ή σηκώνω στο πόδι τη γειτονιά, δημιουργώ μεγάλη αναστάτωση, μεγάλη φασαρία, που κάνω τους γείτονές μου να ανησυχήσουν ή να διαμαρτυρηθούν: «κάθε φορά που γυρίζει μεθυσμένος στο σπίτι, σηκώνει τη γειτονιά στο πόδι απ' το μάλωμα που κάνει με τη γυναίκα του»·

- τους άκουσε όλη η γειτονιά, (για ζευγάρια, ιδίως παντρεμένα) καβγάδισαν έντονα: «γύρισε πάλι μεθυσμένος στο σπίτι και τους άκουσε όλη η γειτονιά»·